

เมื่อลูกน้อยต้องเข้าผ่าตัด

ศ.คลินิก พญ.สุมิตรา เซาวนโยธิน

ภาควิชาวิสัญญีวิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

พ่อแม่ทุกคนคงกังวลใจไม่น้อย เมื่อคุณหมอบอกว่า “ลูกของคุณต้องเข้ารับการผ่าตัด” แต่อย่าเพิ่งกังวลใจมากจนเกินไป เพราะวิทยาการทางการแพทย์และความหวังใยของคุณหมอพยาบาล และผู้เกี่ยวข้องสามารถช่วยให้ลูกน้อยของคุณปลอดภัยค่ะ

ขั้นแรก เป็นการเริ่มเตรียมตัวก่อนผ่าตัด ปกติศัลยแพทย์ (หมอดำตัด) จะเชิญคุณพ่อคุณแม่หรือผู้ปกครองมาบอกเล่าถึงสาเหตุ ความจำเป็นในการผ่าตัด วิธีผ่าตัด พร้อมนัดวันผ่าตัด

หากเป็นการผ่าตัดใหญ่ จะต้องพาลูกน้อยมานอนที่โรงพยาบาลอย่างน้อย 1 วันก่อนการผ่าตัด เพื่อให้แพทย์เตรียมความพร้อมร่างกายของลูกน้อย และเลือดสำหรับการผ่าตัด ซึ่งจะต้องงดอาหารก่อนผ่าตัดประมาณ 6 ชั่วโมง เพื่อไม่ให้เศษอาหารหลงเหลือในกระเพาะอาหาร อันเป็นการป้องกันการขย้อนอาหารเข้าสู่ปอดและทำให้เกิดการอุดตันทางเดินหายใจ

ในช่วงเย็นก่อนการผ่าตัด 1 วัน วิสัญญีแพทย์ (หมอดมยา) จะเข้าไปพูดคุยสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับลูกน้อยของคุณ และคุณพ่อคุณแม่เพื่อบอกรายละเอียดของการรักษา วิธีดมยาสลบ และการระงับความเจ็บปวดหลังการผ่าตัด ซึ่งหากมีข้อสงสัยก็สามารถซักถามได้เต็มที่ จากนั้นจะเริ่มตั้งยานอนหลับให้ลูกน้อยของคุณรับประทานก่อนนอน เพื่อให้หลับปุ๋ยอย่างมีความสุขไปจนถึงห้องผ่าตัดในเช้าวันรุ่งขึ้น

กรณีที่เข้ารับการผ่าตัดเล็ก ที่สามารถกลับบ้านได้ในวันเดียวกัน แพทย์ผู้ทำการผ่าตัดจะให้ผู้ป่วยอดอาหารก่อนประมาณ 6 ชั่วโมง และจะนัดให้คุณพาลูกน้อยมาถึงห้องผ่าตัดในเช้าของวันนั้น ส่วนบรรยากาศก็สบายใจหายห่วง เพราะที่นั่นคุณจะพบกับศัลยแพทย์ วิสัญญีแพทย์ พยาบาลวิสัญญี และพยาบาลห้องผ่าตัดที่พร้อมให้การต้อนรับคุณและลูกน้อยอย่างอบอุ่นเป็นกันเอง ยิ่งถ้าหากลูกน้อยของคุณเป็นเด็กอารมณ์ดี ไม่งอแงก็จะได้เล่นของเล่นหลากหลายชนิดในห้องพักรอการผ่าตัด แถมบางอย่างก็ให้กลับบ้านได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีวิดีโอการ์ตูนที่กำลังนิยมเปิดให้ชมเพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลาย แต่ถ้าขี้แฉะ หรือขี้กัว ไม่คุ้นเคยกับคนแปลกหน้าก็จะได้รับยานอนหลับ เพื่อจะได้หลับปุ๋ยอย่างสบายก่อนเข้าห้องผ่าตัด

โดยปกติ แพทย์จะอนุญาตให้ผู้ปกครองเข้าห้องผ่าตัดพร้อมลูกน้อย โดยต้องเปลี่ยนเป็นชุดปราศจากเชื้อของห้องผ่าตัดเสียก่อน จากนั้นวิสัญญีแพทย์ก็จะเริ่มนำยาสลบมาใช้กับลูกน้อยของคุณ ซึ่งมีอยู่ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 ให้สูดดมยาสลบผ่านทางหน้ากากหายใจ ซึ่งอาจชักชวนให้ลูกน้อยของคุณเล่นอุปกรณ์การดมยาในระหว่างที่อยู่ภายในห้องพักรอการผ่าตัด และเมื่อเข้าห้องผ่าตัดก็จะชักชวนให้เป่าลูกโป่งที่บรรจุยาสลบ โดยยาสลบจะมีกลิ่นหอมหวาน ไม่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ และก็จะทำให้ค่อย ๆ หลับอย่างมีความสุข

วิธีที่ 2 วิสัญญีแพทย์จะฉีดยาสลบเข้าหลอดเลือดดำแล้วเด็กจะหลับทันที แต่วิธีนี้จะต้องใช้กับเด็กที่ไม่กลัวการฉีดยา และพุดูเรื่อง

หากลูกน้อยของคุณหลับแล้ว แพทย์จะให้คุณออกมารอนอกห้องผ่าตัด แต่อย่าเพิ่งเดินไปไหนไกลนะคะ เพราะทันทีที่เขาฟื้นจากยาสลบ คุณจะต้องเป็นคนแรกที่เขาเห็น ภายหลังจากผ่าตัด ลูกน้อยของคุณจะต้องนอนพักฟื้นเพื่อสังเกตอาการประมาณ 2 – 8 ชั่วโมง ก่อนอนุญาตให้กลับบ้านได้

ส่วนเรื่องความเจ็บปวดเมื่อฟื้นก็หายห่วง เพราะในระหว่างที่เขายังไม่ฟื้น วิสัญญีแพทย์ได้ฉีดยาชาและยาแก้ปวดที่ออกฤทธิ์ได้นานเพื่อให้ตื่นขึ้นมาอย่างมีความสุข และภายหลังจากวิสัญญีแพทย์วินิจฉัยแล้วลงความเห็นว่าอยู่ในภาวะปลอดภัย ก็จะย้ายไปยังหอพักผู้ป่วย

ในกรณีที่อนุญาตให้กลับบ้าน ศัลยแพทย์ผู้ทำการผ่าตัดจะเป็นผู้ส่งยาให้ไปรับประทานที่บ้าน ซึ่งมักจะประกอบด้วยยาปฏิชีวนะ เพื่อลดการติดเชื้อของแผลผ่าตัด รวมถึงยาแก้ปวด โดยไม่ลืมที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของลูกน้อยในระหว่างพักฟื้นให้คุณทราบ

เห็นมั้ยล่ะคะว่า ไม่น่าห่วงเลย และเรายังเปิดโอกาสให้คุณพ่อคุณแม่มีส่วนร่วมร่วมกับแพทย์ในการรักษาเกือบทุกขั้นตอน **ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีแก่หนู ๆ เหล่านี้ค่ะ**